

Lesidee januari 2011

Kleine Raaf vliegt naar de maan - Marcus Pfister

Naar idee van Sanne Ramakers in opdracht van De Vier Windstreken.

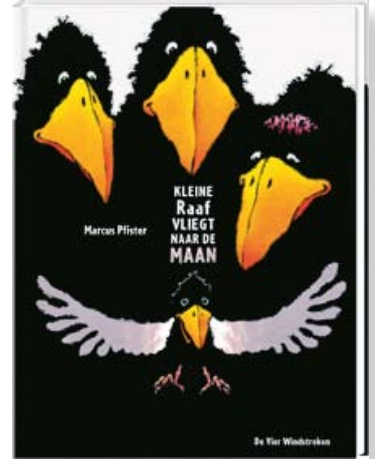
Kleine Raaf vliegt naar de maan

Tekst en illustraties: Marcus Pfister

Kleine Raaf komt er wel!

Thema's: uitsluiting, pesten, moed, doorzettingsvermogen

“Je mag alleen met ons meespelen als je eerst naar de maan vliegt!” Zo plagen de andere raven Kleine Raaf. Maar de kleine vogel laat zich niet uit het veld slaan door hun gemene woorden, want hoewel hij klein is, kan hij vliegen als de beste. Daarom gaat hij op weg, helemaal naar die verre, verre maan. Een nieuw verhaal van Marcus Pfister, bekend van de verhalen over De mooiste vis van de zee, waarin een kleine raaf de uitdaging aanneemt en de andere raven verstedt doet staan. Kleine Raaf heeft zilver glanzende vleugels op het omslag en in het boek!

Lesideeën voordat het boek gelezen wordt

Kennismaking met Kleine Raaf

Doel van de les:

De kinderen maken kennis met de handpop van Kleine Raaf. De kinderen proberen door het stellen van “slimme vragen” erachter te komen wat voor een dier er onder het doek zit.

Materiaal:

- de handpop van Kleine Raaf
- een doek om over de handpop te leggen

Maak de kinderen duidelijk dat ze niet moeten vragen of het een olifant of een krokodil is. Je kunt als voorbeeld eerst een ander dier nemen, bijvoorbeeld een olifant. De kinderen kunnen vragen naar de vorm, grootte, of het dier geluid maakt etc.

Over het dier onder het doek kunnen ze bijvoorbeeld vragen of het poten heeft, of een snavel, of het dier kan zwemmen of vliegen, of het een groot of klein dier is. Leeft het dier in Nederland of in een ver land? Ook zouden de kinderen kunnen vragen naar de kleur van het dier of naar het geluid van het dier.

Je kunt na de introductie ervoor kiezen om door te gaan met het volgende lesidee.

Vertaald door

Maria van Donkelaar

Formaat 22 x 29,3 cm

Omvang 32 bladzijden

NUR 273, 274

ISBN 978 90 5116 157 1

Prijs € 14,95

Een tweede kennismaking met Kleine Raaf

Materiaal:

- de handpop van Kleine Raaf
- eventueel een foto toestel

Doel van de les:

De kinderen maken nogmaals kennis met Kleine Raaf en durven iets over zichzelf te vertellen.

Je vraagt aan de kinderen of ze nog weten wie Kleine Raaf is. Kleine Raaf kan iets over zichzelf vertellen. Daarna vraagt hij aan de kinderen wie zij dan zijn en of ze zich kunnen voorstellen aan Kleine Raaf.

Jij als leerkracht kunt zelf het voorbeeld geven.

Mijn naam is ... Ik ben ... jaar oud en ik woon in ... Ik heb als hobby ...

Ga zo alle kinderen langs en laat ze kort iets over zichzelf vertellen.

Kleine Raaf, pluche handpop
Formaat 30 cm
ISBN 978 90 5116 168 7
Prijs ca. 16,95

Lesideeën nadat het boek gelezen is

Zingen over Kleine Raaf

Materiaal:

- eventueel muziek van de Vrolijke Kring

Dans uit de Vrolijke Kring (mannelijke van de maan) met eigen tekst:

*Kleine Raaf die vloog eens, hij wou naar de maan.
En op een dag toen is hij, is hij er heen gegaan.*

*hij vloog en hij vloog, steeds hoger vloog hij.
de maan was veel te ver, maar het leek heel dichtbij*

Op de melodie van "Ik zag twee beren broodjes smeren":

*'k zag Kleine Raaf die vloog naar de maan,
o het was een wonder,*

*'t was een wonder en zo bijzonder
dat and're raven dat niet konden*

*hi hi hi, ha ha ha
ik stond erbij en ik keek ernaar*

Moeilijke woorden uit het boek

Materiaal:

- woordkaarten
(zie bijlage 1)

Doel van de les:

Uitbreiding van de woordenschat en taalbegrip.

De woorden in onderstaande tabel komen voor in het boek *Kleine Raaf vliegt naar de maan*. Je kunt vóór het lezen de woorden met de kinderen bespreken. Tijdens het verhaal kun je dan gewoon doorlezen of juist de kinderen vragen wat de betekenis van de woorden is.

vervelen	herinneren	zilver	barsten	hongerig
opensperren	nieuwkomer	scharminkel	treiteren	gemeen
fladderen	doorzetter	lenig	krassen	tegemoet
verblind	duikelen	dapper	vergeven	antwoorden

Om de les leuker te maken, zijn er een aantal woordkaarten beschikbaar die de woorden verduidelijken. Veel woorden kunnen uitstekend worden uitgebeeld. Je kunt in de speelzaal een bewegingsverhaal met de kinderen spelen, waarin je gebruikmaakt van de moeilijke woorden uit het boek *Kleine Raaf vliegt naar de maan*.

Voorbeeld van een bewegingsverhaal:

Ik zit thuis achter het raam naar buiten te kijken. Ik verveel me een beetje. Ik zit op de grond met mijn handen op mijn wangen en kijk verveeld in het rond. Dan herinner ik me ineens de kist die boven op zolder staat. Een mooie zilverkleurige kist met gouden randjes. Ja, daar ga ik eens mee spelen! Ik spring op en ren naar boven de trap op. Maar ik vind het wel een beetje spannend om in mijn eentje naar de zolder te gaan. Het is daar zo donker. Maar nu moet ik doorzetten, kom op! Dapper stap ik de eerste tree op, dan de tweede, de derde...

Maak het zelf het verhaal af met de woorden die nog niet aan bod zijn gekomen.

Kringgesprek over de maan

De maan heeft op veel kinderen een bijna magische werking. In het boek speelt de maan een belangrijke rol. Je kunt met de kinderen een gesprek houden over de maan. Als je meer over dit onderwerp wilt vertellen aan je groep, dan heeft De Vier Windstreken diverse boeken over de maan (zoals het prentenboek *Het maanconcert* en de verhalenbundel *Bear en de kleine engel*).

Als je klas in het bezit is van een digibord, dan kun je d.m.v. beeldmateriaal plaatjes van de maan laten zien.

Een aantal mogelijke vragen voor het kringgesprek:

- **Waar vliegt Kleine Raaf naartoe?**
- **Is de maan ver weg?**
- **Wie weet waar de maan nu is?**
- **Wanneer kun je de maan het beste zien?**
- **Hoe kan ik bij de maan komen?**
- **Hoe zou de maan er van dichtbij uitzien?**
- **Wie weet of er weleens iemand op de maan is geweest?**
- **Wie zou er ook weleens naar de maan willen?**

Ter afsluiting van het gesprek kun je met je groep een knutselproject rond de maan beginnen. (zie de suggesties).

ISBN 978 90 5579 917 6

Prijs ca. 18,95

ISBN 978 90 5579 872 8

Prijs ca. 13,95

Kringgesprek over pesten

Materiaal:

- eventueel vingerverf

Kleine Raaf vliegt naar de maan heeft als thema pesten en buitengesloten worden. Iets waar kinderen vooral op scholen in aanraking mee komen. Dit boek leent zich uitstekend om over dit gedrag te praten.

Een aantal mogelijke vragen voor het kringgesprek:

- **Ben jij weleens gepest, of heb jij weleens iemand gepest?**
- **Waarom werd je gepest, of waarom deed je dat?**
- **Hoe voelde je je toen je werd gepest?**
- **Hoe voelde Kleine Raaf zich toen hij werd gepest?**
- **Pesten is niet leuk, wat kun je er tegen doen?**

Ter afsluiting van het gesprek kun je met de kinderen een pestcontract afsluiten. Je maakt met de kinderen afspraken over bijvoorbeeld wat niet mag. Voorbeeld: wij doen elkaar geen pijn, ook niet met woorden. Als het contract is opgesteld dan “ondertekenen” de kinderen het contract door het schrijven van de naam of een vingerafdruk in de verf.

Rijmactiviteit

Doel:

De kinderen maken het verhaal af door te rijmen.

Drie raven verveelden zich in een boom.

Toen ging één raaf vertellen van een ... (droom)

Hij zei: ken je dit verhaal niet meer?

Het gaat over de kleine raaf met die zilveren ... (veer).

Heel laat in mei

kwam Kleine Raaf uit een ... (ei)

We gingen allemaal kijken bij het nest,

maar wat we zagen vonden we niet zo ... (best)

“Wat een scharminkel,” zei ik met spot.

We behandelden Kleine Raaf echt heel ... (rot)

We begonnen hem te pesten, te treiteren, te plagen.

Toch kwam Kleine Raaf iets aan ons ... (vragen)

Hij wilde met ons meedoen en samen spelen,

maar dat kon ons niets ... (schelen)

Ik zei: “Je hebt nog niet eens behoorlijke veren

en je moet zelfs nog vliegen ...” (leren)

De veren kwamen toch op een dag, jawel.

Hij kon doorzetten en leerde het vliegen heel ... (snel)

Toen vroeg Kleine Raaf op een dag

of hij met ons spelen mag

“Natuurlijk mag dat,” zeiden wij.

“Maar eerst naar de maan vliegen ...” (jij)

Rijmactiviteit (vervolg)

“Naar de maan?” vroeg Kleine Raaf geschrokken.
“Dat deden wij elke dag,” begonnen wij te ... (jokken)

Kleine Raaf keek naar de maan en plotseling vloog hij op.
Ik had moeten zeggen, het is een grap, ho, ... (stop)

Die nacht droomde ik van Kleine Raaf, die vloog naar de maan
Ik hoorde het bonken van zijn hart en zag 'm steeds hoger ...
(gaan)

Toen Kleine Raaf vlak bij de maan was, zag ik plotseling veel
licht.
Ik zag dat zijn vleugels zilver waren, een prachtig ... (gezicht)

Maar hij viel naar beneden, want de vleugels waren veel te
zwaar.
Ik schrok wakker en de droom was ... (klaar)

De volgende morgen vonden we Kleine Raaf in een heg bij een
boom.
Hij was wel heel dicht bij de maan geweest in mijn ... (droom)

We bogen ons over hem heen en wachtten even.
Was hij dood of was hij in ... (leven)

Kleine Raaf deed zijn ogen open.
Hij zei: “Het is niet gelukt, het is ... (afgelopen)

“Het is ons ook niet gelukt om naar de maan te vliegen.
We dachten niet dat je het zou proberen, we zaten je te ...”
(bedriegen).

“Sorry, Kleine Raaf, vergeef je mij?”
“Kom, we gaan spelen zei hij ...” (blij)

Knutselideeën rond het boek

Materiaal:

- aluminiumfolie
- prikpen
- lijm
- zwart papier
- kleurplaat van Kleine Raaf (zie bijlage 3)
- (zwarte) veren
- (zwart) sitspapier
- zilverkleurige verf
- wc-rol
- oranje papier
- splitpennen

Doel:

Bevordering van de creatieve en motorische ontwikkeling en verwerking van het verhaal in een kunstzinnig project.

Knutselideeën rond de maan:

- **Cirkel beplakken met stukjes zilverpapier**
- **Een cirkel tekenen op een zwart papier, deze uit laten prikken en er zilver papier (aluminiumfolie) achter plakken**
- **De maancyclus in logische volgorde plakken**

Knutselideeën rond raven:

- **Kleurplaat van de raaf beplakken met zwarte veren**
- **Kleurplaat van de raaf beplakken met zwart sitspapier en een echte veer zilver verven**
- **Raaf knutselen: vleugels uitprikken, een w.c.-rol zwart maken, een oranje snavel vouwen**
- **Geboorte raaf tot aan grote raaf in logische volgorde plaatsen**
- **Maak de raven van de kinderen vast met een splitpen en maak zo een ravenslinger, net zo als de illustratie aan de binnenkant van het omslag van het boek.**

Raven tellen

Doel:

Het oefenen van de rangtelwoorden.

Materiaal:

- het boek of deze afbeelding

vervelen

herinneren

barsten

hongerig

opensperren

nieuwkomer

scharminkel

treiteren

gemeen

fladderen

doorzetter

lenig

krassen

tegemoet

verblind

duikelen

dapper

vergeven

